

Lovforslagets formål

Samling i én lov

Lovforslaget samler alle lovbestemmelser om frie kostskoler.

Uanset skoleformernes indbyrdes forskellighed er lovfællesskabet fortsat relevant og ikke til hinder for hensyntagen til forskellighederne. Således er formålsbestemmelser for skoleformerne forskellige. Regler fastsat af ministeren kan fortsat være forskellige, og skoleformerne har særskilte bevillinger til rammetilskud, refusionstilskud og elevstøtte m.v.

Stramning af godkendelses- og tilskudsbetingelser

Godkendelsesbetingelserne er strammet i form af betingelser om skolekreds og økonomisk startgrundlag samt et præciseret lokalekrav.

Tilskudsbetingelser er strammet ved mindsteårselevtal på 24, gennemførelse af kurser med mindst de samme ti elever, begrænset medregning i årselevtal af elever, der ikke bor på skolen, og et undervisningsår for folkehøjskoler på 36 uger.

Stramningen styrker skoleformen og sikrer et skolemiljø samt et bagland, der står bag skolens oprettelse og drift, også økonomisk.

Større budgetsikkerhed for stat og skoler

Efter støtteleven fastsættes bevilling til rammetilskud på grundlag af årselevtal i tilskudsåret (finansåret) og fordeles på grundlag af skolernes fordelings- tal i tilskudsåret.

Dermed kender staten først udgifterne til rammetilskud efter årets udløb. Skolerne kender også først deres tilskud efter årets udløb. Denne uforudsigelighed har været et stort problem.

Efter lovforslaget fastsættes bevilling til rammetilskud på grundlag af gennemsnit af årselevtal i de to seneste år før tilskudsåret og fordeles efter gennemsnit af skolernes fordelingsstal i de samme to år. Ændringer i årselevtal og fordelingsstal får altså forsinket virkning.

Tilskud beregnes på grundlag af reviderede årsregnskaber. Både bevillinger og tilskud til den enkelte skole fastsættes dermed på et så korrekt grundlag som muligt.

Lovforslaget fjerner en betragtelig del af uforudsigeligheden. Staten kender udgifterne til rammetilskud i august-september i tilskudsåret i stedet for som nu i januar året efter.

Finanslovsforslag udarbejdes på grundlag af gennemsnit af årselevtal i et kendt og et 25 pct. kendt år. Regulering på tillægsbevillingslov bliver dermed mindre.

Forskudsbevilling fastsættes på grundlag af gennemsnit af årselevtal i et kendt år og et 75 pct. kendt år. Allerede før tilskudsåret har staten et ret sikkert skøn over udgifterne.

Skolen kender sit tilskud i august-september i tilskudsåret i stedet for som nu i januar-februar året efter.

Udsving mellem forskud og endeligt tilskud bliver mindre, fordi forskud beregnes på grundlag af gennemsnit af et kendt og et 75 pct. kendt år.

Udgiftsneutralitet og omflytning skolerne imellem

Som ved indførelsen af rammetilskud fra 1988 er det lovforslagets princip at være udgiftsneutralt og i videst muligt omfang undgå omflytning af tilskud mellem de enkelte skoler.

Derfor er der kun foreslået enkelte ændringer i tilskudsbestemmelserne begrundet i større budgetsikkerhed for stat og skoler og administrativ forenkling.

Ajourføring

Højskoleloven har været i kraft i over 20 år, og der er behov for ajourføring af en række bestemmelser.

Således er formålsbestemmelserne ændret, og der er åbnet mulighed for at optage flere elever, der ikke bor på skolen, herunder elever, der kun modtager undervisning.

Specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte

I modsætning til højskoleloven bestemmer lovforslaget udtrykkeligt, at skolerne kan tilbyde specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte.

Udover bestemmelsen om refusionstilskud med 100 pct. til undervisning af svært handicappede elever indeholder støtteleven ikke bestemmelser om specialundervisning, men i overensstemmelse med forudsætningerne for loven, godkender ministeriet ekstra løntimer til skoler, der giver specialundervisning. Timerne indgår i fordelingsstal ved beregning af rammetilskud.

Ekstra løntimer til efterskoleområdet er hidtil kun godkendt til skoler, der helt eller delvist henvender sig til specialundervisningskrævende elever.

Herudover har kommunerne betalt støttetimer til enkeltintegrerede elever på husholdnings- og håndarbejdsskoler og efterskoler.

I overensstemmelse med bemærkningerne til elevstøtte- og bidragsloven er bevillingen til rammetilskud til efterskoler forhøjet svarende til kommunernes udgift til støttetimer på 9 mio. kr. (niveau 1990).